Rada
Európskej únie

V Luxemburgu 19. júna 2017
(OR. en)

10238/17

CFSP/PESC 524
CSDP/PSDC 322
POLMAR 22
COPS 196
POLMIL 73
TRANS 270

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	19. júna 2017
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	10221/17 CFSP/PESC 520 CSDP/PSDC 319 POLMAR 21 COPS 192 POLMIL 70 TRANS 269
Predmet:	Závery Rady o globálnej námornej bezpečnosti – závery Rady (19. júna 2017)

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o globálnej námornej bezpečnosti, ktoré Rada prijala na 3 551. zasadnutí 19. júna 2017.

PRÍLOHA

Závery Rady o globálnej námornej bezpečnosti

Úvod

1. Rada zdôrazňuje úlohu EÚ ako garanta globálnej námornej bezpečnosti v rámci presadzovania námorného multilateralizmu a právneho poriadku na mori, ako aj význam spolupráce v oblasti medzinárodného práva, najmä pokiaľ ide o všeobecné uplatňovanie Dohovoru Organizácie Spojených národov o morskom práve (UNCLOS) v súlade so strategickými prioritami uvedenými v globálnej stratégii EÚ a príslušných záveroch Rady.

2. Rada v tejto súvislosti nabáda na ďalšie vykonávanie stratégie námornej bezpečnosti EÚ a jej sprievodného akčného plánu, ktorý sa zameriava aj na posilnenie spolupráce medzi aspektmi vonkajšej a vnútornej bezpečnosti v rámci politík EÚ, v koordinácii s ďalšími relevantným odvetvovými a regionálnymi stratégiami a politikami námornej bezpečnosti, ktoré sa vzťahujú na morské oblasti EÚ a spoločné námorné priestory v globálnej námornej oblasti. Rada tiež poukazuje na úzku spojitosť medzi medzinárodnou správou oceánov a globálnou námornou bezpečnosťou v súlade so spoločným oznámením z 10. novembra 2016 o medzinárodnej správe oceánov: program pre budúcnosť našich oceánov a so závermi Rady z 3. apríla 2017 na podporu vykonávania všeobecného programu OSN pre trvalo udržateľný rozvoj do roku 2030, ako aj na impulz, ktorý sa pre celosvetový prístup vyslal na historicky prvej konferencii OSN o oceánoch 5. – 9. júna 2017 v New Yorku, a berie na vedomie spoločné komuniké ministrov zahraničných vecí skupiny G7 o námornej bezpečnosti.

3. Rada víta aj prebiehajúcu prácu na vykonávaní globálnej stratégie EÚ a akčného plánu v oblasti európskej obrany, a to najmä tie návrhy a opatrenia, ktoré prispievajú k rozvoju posilnených kapacít v oblasti námornej bezpečnosti.

Geografický rozsah pôsobnosti

4. Rada zdôrazňuje, že je dôležité venovať pozornosť prioritám v oblasti námornej bezpečnosti, ako aj ďalšej angažovanosti EÚ v európskych morských oblastiach, najmä v Stredozemnom mori, Baltskom mori a Čiernom mori. Rada okrem toho nabáda na regionálnu spoluprácu vo všetkých európskych morských oblastiach s tretími krajinami v súlade s dohodnutými politikami EÚ a v rámci regionálnych multilaterálnych fór, akým je Čiernomorská synergia, a vyzýva na učenie sa z existujúcich najlepších postupov regionálnej spolupráce v oblasti námornej bezpečnosti v Baltskom mori.

5. Rada zdôrazňuje, že spolupráca s krajinami v arktickom regióne, a to aj v rámci Arktickej rady, je prioritou EÚ. Vzhľadom na rýchlo sa meniace prostredie a otváranie nových obchodných trás by sa mala v súlade so závermi Rady o Arktíde z 23. júna 2016 bližšie preskúmať možnosť výraznejšej angažovanosti EÚ v arktickej oblasti v záujme podpory regionálnych štruktúr a procesov.

6. Pripomínajúc Maltské vyhlásenie z 3. februára 2017 a vyhlásenia EÚ a Turecka z 18. marca 2016 Rada víta prebiehajúcu prácu v oblasti Stredozemného mora, najmä pôsobenie operácií v centrálnej a východnej časti Stredozemia, ktoré koordinuje agentúra Frontex, a operácie EUNAVFORMED Sophia v medzinárodných vodách pri pobreží Líbye, ako aj výmenu informácií s ohľadom na zlepšenie celkovej námornej bezpečnosti. Okrem toho zdôrazňuje, že úzka spolupráca s krajinami v oblasti Stredozemia a regionálnymi organizáciami, ako aj nadregionálna spolupráca majú zásadný význam pre budovanie miestnych kapacít v celom Stredozemí. Rada víta prebiehajúce zriaďovanie stredozemskej siete Seahorse, ktorá prehĺbi spoluprácu a schopnosť severoafrických krajín bojovať proti neregulárnej migrácii a nedovolenému obchodovaniu posilnením ich systémov hraničného dozoru. Rada nabáda na ďalší rozvoj spoločnej situačnej informovanosti v Stredozemnom mori prostredníctvom príslušných agentúr EÚ, medzi ktoré patrí Európska námorná bezpečnostná agentúra (EMSA), Satelitné stredisko Európskej únie (SATCEN), Európska agentúra pre kontrolu rybárstva (EFCA), Európska agentúra pre pohraničnú a pobrežnú stráž (FRONTEX) a Európsky systém hraničného dozoru (EUROSUR), pričom sa bude tiež naplno rozvíjať a sfunkčňovať sieť námorného dozoru (MARSUR) v rámci podpory SBOP a v budúcnosti sa plnej miere využije spoločné prostredie na výmenu informácií (CISE) pre námornú oblasť EÚ, ktoré by sa malo ďalej rozvíjať a sfunkčňovať. Malo by sa pokračovať aj v spolupráci so špecializovanými agentúrami OSN, pričom by sa mal čo najlepšie využiť mechanizmus spoločného informovania a riešenia konfliktov v Stredozemí (SHADE MED). Rada okrem toho víta úlohu dialógu MED 7 pri zvyšovaní informovanosti o výzvach v oblasti námornej bezpečnosti v Stredozemnom mori.

7. Rada víta ponaučenia z komplexného prístupu EÚ v boji proti pirátstvu pri pobreží Somálska a Afrického rohu, ktoré by mali EÚ naďalej usmerňovať a inšpirovať, aby v spolupráci a dialógu s kľúčovými medzinárodnými partnermi zvládala aj výzvy v iných nebezpečných námorných oblastiach. Uznáva prínos operácie EUNAVFOR ATALANTA a námorných síl tretích strán z hľadiska účinného odradzovania, zabraňovania a boja proti pirátskym činom a ozbrojeným lúpežiam pri pobreží Somálska, ako aj z hľadiska regionálnej bezpečnosti. Uplatňovanie najlepších postupov riadenia zo strany námorného odvetvia v kombinácii s použitím ozbrojených hliadok na palube obchodných lodí sa ukázalo byť rovnako dôležitý aj v boji proti pirátstvu. K zvýšeniu regionálnej bezpečnosti a stability výraznou mierou prispela aj misia EUCAP Somalia a doplnkové programy budovania kapacít v súlade so strategickým rámcom EÚ pre Africký roh a príslušným regionálnym akčným plánom EÚ na roky 2015 – 2020. Rada zdôrazňuje význam miestnej a regionálnej zodpovednosti a v tejto súvislosti víta prebiehajúcu činnosť kontaktnej skupiny pre pirátstvo pri pobreží Somálska. Zároveň konštatuje, že základné príčiny pirátstva v Somálsku sa ešte neodstránili a že rôzne formy trestnej činnosti páchanej na mori v západnej časti Indického oceánu a oblasti Červeného mora si naďalej vyžadujú pozornosť.

8. Rada víta pokračujúce aktivity EÚ zamerané na budovanie kapacít v záujme podpory pobrežných štátov a regionálnych organizácií v Guinejskom zálive, ako sú ECCAS a ECOWAS, v súlade s „procesom z Yaoundé“. Víta aj významný prínos skupiny G7++ Priatelia Guinejského zálivu a vyzdvihuje pokračujúci úspech spoločného mechanizmu podávania správ Spojeného kráľovstva a Francúzska– Maritime Domain Awareness for Trade – Gulf of Guinea. Rada zdôrazňuje, že je potrebná účinná spolupráca a zodpovednosť na miestnej úrovni medzi štátmi a zainteresovanými stranami z tohto regiónu, okrem iného v odvetví námorného dozoru a aj na operačnej úrovni. Rada víta bilaterálne iniciatívy členských štátov EÚ v regióne a zdôrazňuje, že je potrebné koordinovať ich s prebiehajúcimi iniciatívami EÚ. Okrem toho so znepokojením konštatuje, že región Guinejského zálivu čelí pretrvávajúcemu pirátstvu a ozbrojeným lúpežiam, pri ktorých v rastúcej miere dochádza k únosom zameraným na získanie výkupného, a víta plánované posilnenie činností EÚ zameraných na budovanie kapacít v regióne s osobitným dôrazom na sektor súdnictva a dodržiavanie práva na pevnine a na mori. Rada tiež nabáda štáty tohto regiónu, aby upravili svoje právne systémy na účely účinnejšieho boja proti pirátstvu, ozbrojeným lúpežiam a iným formám trestnej činnosti páchanej na mori.

9. Rada zdôrazňuje, že v Indickom a Tichom oceáne sa prehlbuje napätie v oblasti námornej bezpečnosti, a nabáda EÚ a jej členské štáty, aby presadzovali opatrenia zamerané na budovanie dôvery s cieľom riešiť napätie v Juhočínskom mori v súlade s dohovorom UNCLOS a aby si vymieňali pozitívne skúsenosti pri mierovom urovnávaní sporov aj pri nadväzovaní konkrétnej spolupráce zameranej na spoločné hospodárenie s vodami a ochranu morského prostredia. Rada víta pokrok, ktorý sa dosiahol v prebiehajúcich rokovaniach medzi členskými štátmi ASEAN-u a Čínou o rámcovej dohode o kódexe správania v Juhočínskom mori. Túto rámcovú dohodu považuje za sľubný krok smerom k účinnému kódexu správania. Rada zdôrazňuje význam spolupráce v oblasti medzinárodného práva a mechanizmov urovnávania sporov, ktoré poskytuje UNCLOS.

Spolupráca s inými medzinárodnými organizáciami

10. Rada nabáda na spoluprácu s relevantnými medzinárodnými partnermi a organizáciami, najmä s OSN. V tejto súvislosti by sa mala presadzovať spolupráca medzi EÚ a systémom OSN vrátane agentúr OSN. Rada víta prínos OSN pri presadzovaní všeobecného uplatňovania dohovoru UNCLOS, ako aj prácu Medzinárodnej námornej organizácie a Úradu OSN pre drogy a kriminalitu zameranú na zaistenie bezpečného a chráneného prostredia morí a oceánov. Zároveň víta správu generálneho tajomníka OSN z 25. júla 2016 a rezolúciu Valného zhromaždenia A/71/463 o odpade z chemickej munície odhodenej do mora.

11. Rada víta pokrok, ktorý sa dosiahol pri posilňovaní spolupráce medzi EÚ a NATO v oblasti námornej bezpečnosti, a nabáda na ďalší pokrok pri riešení námorných otázok, medzi ktoré patrí zabezpečovanie komplementárnosti nášho úsilia o budovanie námorných kapacít v súlade so spoločným vyhlásením, ktoré 8. júla 2016 vo Varšave podpísali predseda Európskej rady, predseda Európskej komisie a generálny tajomník Organizácie Severoatlantickej zmluvy. Rada podčiarkuje, že spolupráca medzi EÚ a NATO musí pokračovať v plnom súlade so zásadami inkluzívnosti, reciprocity a rozhodovacej nezávislosti každej organizácie.

12. Rada konštatuje, že medzinárodná spolupráca so Združením národov juhovýchodnej Ázie (ASEAN) a ďalšími ázijskými partnermi je dôležitým krokom pre EÚ v tomto regióne. V tejto súvislosti Rada víta, že EÚ bude spolupredsedať medzi-zasadnutiu regionálneho fóra ASEAN-u (ARF) venovanému otázkam námornej bezpečnosti v rokoch 2017 – 2020, že sa uskutoční niekoľko zasadnutí dialógu na vysokej úrovni medzi EÚ a ASEAN-om o námornej bezpečnosti a so záujmom očakáva zvýšenú angažovanosť EÚ v politickej a bezpečnostnej architektúre juhovýchodnej Ázie.

13. V nadväznosti na pozitívne výsledky samitu hláv štátov a predsedov vlád Africkej únie o námornej bezpečnosti, ochrane a rozvoji, ktorý sa konal v októbri 2016 v Lomé, Rada zdôrazňuje, že EÚ musí rozvíjať spoluprácu s africkými partnerskými krajinami a organizáciami, okrem iného v oblasti modrej ekonomiky, a prehĺbiť dialóg o námornej bezpečnosti na rôznych fórach vrátane nadchádzajúceho samitu Afrika – EÚ v Abidžane. V tejto súvislosti podporuje Africkú úniu pri presadzovaní námornej bezpečnosti a rozvoja, čo zahŕňa aj rýchle nadobudnutie platnosti Charty z Lomé.

Ďalší postup

14. Uznávajúc, že námorná bezpečnosť je základnou podmienkou rozvoja, tvorby pracovných miest, výskumu námorného a morského prostredia a globálnej správy oceánov, Rada víta, že EÚ bude 5. – 6. októbra 2017 na Malte hostiteľom štvrtej konferencie „Náš oceán“, a od všetkých účastníkov so záujmom očakáva záväzky, ktorými prispejú k bezpečnému, chránenému a udržateľnému využívaniu spravovaných oceánov.

15. EÚ opakuje svoju výzvu na plné dodržiavanie a uplatňovanie medzinárodného práva vrátane dohovoru UNCLOS. Rada zdôrazňuje, že je dôležité dodržiavať slobody šíreho mora, slobodu plavby a preletov cez výhradné hospodárske zóny, právo na nerušenú plavbu v pobrežných vodách a právo tranzitného prechodu cez úžiny, ako aj posilniť bezpečnosť plavby, ako sa uvádza v dohovore UNCLOS. Upozorňuje aj na povinnosti tretích krajín vo výhradných hospodárskych zónach, pričom zdôrazňuje, že je dôležité chrániť zvrchované práva a jurisdikciu pobrežných štátov podľa častí V a VI dohovoru UNCLOS. Taktiež zdôrazňuje potrebu zabezpečiť ochranu zvrchovanosti a zvrchovaných práv štátov skúmať a využívať ich prírodné zdroje.

16. Rada s potešením očakáva ďalšie kroky pri vytváraní cielenej reakcie EÚ zameranej na zlepšenie námornej bezpečnosti vo všetkých kľúčových námorných regiónoch na celom svete a zdôrazňuje potrebu neprestať v uplatňovaní komplexného prístupu a prispievať k stabilnej a bezpečnej globálnej námornej sfére riešením námorných bezpečnostných hrozieb a presadzovaním dobrej správy námorných záležitostí v celosvetovom meradle v súlade s prioritami a zásadami stanovenými v globálnej stratégii EÚ a iných relevantných politikách EÚ.